

Postanowienie z dnia 21 lipca 2003 r.

II UZ 45/03

W sprawie o przyznanie renty z ubezpieczenia społecznego kasacja nie przysługuje, jeżeli ubezpieczony w odwołaniu kwestionował jedynie jej wysokość, a wartość tego przedmiotu zaskarżenia jest niższa niż dziesięć tysięcy złotych (art. 22 k.p.c. w związku z art. 392¹ § 1 k.p.c.).

Przewodniczący SSN Beata Gudowska, Sędziowie SN: Roman Kuczyński, Zbigniew Myszka (sprawozdawca)

Sąd Najwyższy, po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w dniu 21 lipca 2003 r. sprawy z wniosku Dariusza B. przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych-Oddziałowi w G. o wysokość świadczenia, na skutek zażalenia wnioskodawcy na postanowienie Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z dnia 27 marca 2003 r. [...]

o d d a l i ł zażalenie.

U z a s a d n i e n i e

Sąd Apelacyjny w Gdańsku postanowieniem z dnia 27 marca 2003 r. odrzucił kasację kasację wnioskodawcy Dariusza B. od wyroku tego Sądu z dnia 16 stycznia 2003 r. z uwagi na to, że w sprawie dotyczącej wysokości (przeliczenia podstawy wymiaru) renty z ubezpieczenia społecznego kasacja była niedopuszczalna ze względu na wartość przedmiotu zaskarżenia określoną przez skarżącego w kwocie 1.800 zł, która nie sięgała kwoty (dziesięciu tysięcy złotych) warunkującej przedmiotową dopuszczalność kasacji w sprawie o wysokość świadczenia.

W zażaleniu wnioskodawcy podniesiono zarzut błędnej interpretacji art. 392 § 1 k.p.c. „prowadzącej Sąd Apelacyjny do wniosku, że w sprawie niniejszej z uwagi na przedmiot zaskarżenia kasacja nie przysługuje”, domagając się uchylenia zaskarżonego postanowienia i skierowania kasacji do rozpoznania. W uzasadnieniu zażalenia wskazano, iż „upatrywanie w sprawie o podwyższenie renty innej natury niż ma sprawa o jej przyznanie nie ma dostatecznego uzasadnienia”. Stanowisko zakładają-

ce, iż tylko „zamożni ubezpieczeni, domagający się podwyższenia świadczeń o 833,34 zł mogą korzystać z kasacji”, stanowi zacieśniającą wykładnię art. 392¹ § 1 k.p.c. i narusza „konstytucyjny zakaz różnicowania ochrony prawnej bez doniosłego uzasadnienia”. Ponadto w sprawie wystąpił błąd „strony przeciwnej polegający na bezpodstawnym rozdzieleniu sprawy powoda i wydaniu dwóch rozstrzygnięć”, co jest manipulacją „przeciwą określaniem kasacyjnego charakteru sprawy”. Ponadto ustawa z 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych nie przewiduje wydania dwóch decyzji w sprawie jednego wniosku o przyznanie renty.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zażalenie nie może być uwzględnione, albowiem przedmiotem postępowania sądowego było odwołanie ubezpieczonego w zakresie „nieprawidłowego ustalenia podstawy wymiaru świadczenia rentowego” przyznanego mu w zaniżonej wysokości, wynikającej z nieuwzględnienia niespornego okresu ubezpieczenia, z którego ubezpieczony dokumentował dochody w sposób nie dający - w ocenie Sądów *meriti* - możliwości precyzyjnej identyfikacji i wysokości faktycznie uzyskiwanych swego czasu zarobków. W tak zakreślonych granicach nie można podzielić stanowiska wnoszącego zażalenie, że sprawa o przyznanie po raz pierwszy renty z tytułu niezdolności do pracy nie ma kasacyjnego charakteru w rozumieniu art. 392¹ § 1 k.p.c. wskutek uwzględnienia wniosku rentowego co do zasady przysługiwania tego prawa (przyznanie renty), chociaż w zaniżonej wysokości dochodzonego świadczenia - w sytuacji, gdy sam ubezpieczony zakwestionował jedynie wysokość przyznanego mu świadczenia, kontestując decyzję o przyznaniu renty jedynie w zakresie „nieprawidłowego ustalenia podstawy wymiaru świadczenia rentowego”. Z takiego „majątkowego” charakteru sprawy zdawał sobie sprawę autor kasacji, który określił w kasacji wartość przedmiotu kasacyjnego zaskarżenia w kwocie 1.800 zł, co czyniło wniesioną skargę przedmiotowo niedopuszczalną w rozumieniu art. 392¹ § 1 k.p.c. W takich okolicznościach nie jest trafny zarzut zażalenia, że przepisy ustawy z 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych nie przewidują wydania dwóch decyzji w sprawie jednego wniosku o przyznanie renty, skoro przepisy tej ustawy przewidują przyznanie świadczenia w kwocie zaliczkowej (art. 120). Za prawidłowe należy uznać także przyznanie prawa do świadczenia niespor-

nego co do zasady oraz w wysokości odpowiadającej zebranych dowodom, tak jak miało to miejsce w przedmiotowej sprawie. Odmienne koncepcja, jakoby decyzja o przyznaniu dochodzonego świadczenia na podstawie jednego wniosku mogła być tylko jedna i wydana dopiero po wyjaśnieniu każdej okoliczności w nim zawartej, stanowiłaby nielegalną blokadę wypłaty niespornych co do zasady świadczeń i w udowodnionej (niekwestionowanej) wysokości. Wydanie takiej decyzji nie pozbawia ubezpieczonych drogi sądowej dochodzenia świadczeń w pozostałym zakresie, jakkolwiek nie zawsze (z uwagi na wartość przedmiotu sporu) z udziałem instancji kasacyjnej. Powyższe oznacza, że w sprawie o przyznanie renty kasacja nie jest dopuszczalna także wtedy, gdy ubezpieczony kwestionuje jedynie wysokość przyznanego świadczenia rentowego, a wartość tego przedmiotu zaskarżenia nie sięga kwoty dziesięciu tysięcy złotych (art. 22 k.p.c. w związku z art. 392¹ § 1 k.p.c.). Tego rodzaju sprawa kwalifikuje się i była prowadzona jako sprawa o wysokość świadczenia rentowego, w której kasacja nie przysługuje, jeżeli wartość przedmiotu zaskarżenia jest niższa niż dziesięć tysięcy złotych (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 10 kwietnia 2002 r., II UZ 31/02, OSNAPiUS 2002 - wkładka 2002 nr 17/9).

Sąd Najwyższy nie podzielił także zarzutu wnoszącego zażalenie o niekonstytucyjności unormowania prawnego z art. 392¹ § 1 k.p.c., ponieważ Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej przewiduje co najmniej dwuinstancyjne postępowanie, co oznacza, że szczególny środek zaskarżania w postaci kasacji jest dostępny tylko w zakresie ustalonym przez prawodawcę, którego założeniem było zamierzone (celowe) wyeliminowanie dostępu do instancji kasacyjnej w analogicznych rodzajowo sprawach z uwagi na niższy niż ustawowo określoną wartość przedmiotu zaskarżenia. Odmienne stanowisko obarczałoby Sąd Najwyższy obowiązkiem rozpatrywania kasacji w każdej sprawie nawet o najdrobniejsze kwoty.

Mając powyższe na uwadze Sąd Najwyższy postanowił jak w sentencji na podstawie art. 393¹⁹ k.p.c. w związku z art. 385 i 397 § 2 k.p.c.

=====